

Serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler açısından Defter-Beyan Sistemi uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	77058783-105[VUK.ÖZ.18.14]-E.10114
Tarih	16.01.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 77058783-105[VUK.ÖZ.18.14]-E.10114

16.01.2019

Konu : Defter Beyan Sistemi Uygulaması Hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, 2018 yılı işletme defterini 2017 Aralık döneminde tasdik ettirdiğiniz, işletme hesabı esasına göre defter tuttuğunuz mevcut faaliyetinize ek olarak 29/1/2018 tarihinde serbest meslek faaliyeti olarak peyzaj mimarlık faaliyetine de başladığınız, hem serbest meslek faaliyeti hem de işletme hesabı esasına göre defter tuttuğunuz faaliyetiniz için

defter beyan sistemine göre defter tutmanız gerektiği söylendiğinden ona göre dilekçe yazarak vergi dairesine başvuruda bulunduğunuzdan bahisle 2017 Aralık ayında tasdik ettirdiğiniz deftere herhangi bir kayıt yapıp yapmayacağınız, 1/1/2018 tarihinden itibaren işletme hesabı esasına göre defter tutulan faaliyetinizle ilgili kayıtları defter beyan sistemine mi kayıt edeceğiniz, kağıt ortamında kayıt edilen deftere hiç kayıt yapılmayacaksa bu defterle ilgili ne yapacağınız, vergi dairesinde bununla ilgili herhangi bir işlem yapıp yapmayacağınızla ilgili görüş talebinde bulunduğunuz anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 inci maddesinin üçüncü fıkrası, mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrası, 227 nci maddesinin birinci fıkrası ile mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (4) numaralı bentlerinin verdiği yetkilere dayanılarak, 17/12/2017 tarih ve 30273 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Defter-Beyan Sisteminin (Sistem) uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup, söz konusu Sistemin kapsamında serbest meslek erbapları, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükellefler yer almaktadır.

Mezkur Genel Tebliğin "*Sistemi kullanma yükümlülüğünün başladığı tarih*" başlıklı 16 ncı maddesinde; "*(1) Basit usule tabi mükellefler ile serbest meslek erbapları (noterler ile noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar hariç) 1/1/2018, diğer mükellefler ise 1/1/2019 (serbest meslek kazanç defteri yanında işletme hesabı esasına göre defter tutanlar açısından 1/1/2018) tarihinden itibaren Sistemi kullanmaya başlayacaklardır.*" ifadesi yer almaktadır.

Diğer taraftan, 2018/2 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin (4.1.2-b) numaralı ayırımında, "*Serbest meslek kazancı elde eden ve ticari veya ziraî kazanç elde ederek işletme ya da bilanço esasına göre defter tutanlar (Söz konusu mükelleflerden bilanço esasına göre defter tutanlar, bilanço esasına göre tutacakları defterlerini Sistem dışında tutacak ve tüm beyannamelerini Sistem dışından mevcut e-beyanname uygulaması aracılığıyla göndereceklerdir.)*" ifadelerine yer verilmiştir. Ayrıca, "www.defterbeyan.gov.tr" adresinde "Yardım-Kılavuz" sekmesinde yer alan "*2018 Yılında Sistemi Kimler Kullanacak Kılavuzu*"nda da benzer açıklamalara yer verilmiştir.

Bahse konu düzenlemeler gereğince, 1/1/2018 tarihi itibarıyla serbest meslek kazancı elde eden ve bu kazançla ilişkin olarak tuttuğu serbest meslek kazanç defteri yanında elde ettiği ticari kazançla ilişkin olarak işletme hesabı esasına göre de defter tutan mükellefler her iki defterini de Defter-Beyan Sistemi üzerinden elektronik ortamda tutacak ve beyannamelerini bu sistem üzerinden gönderecektir. Ayrıca, 1/1/2018 tarihi itibarıyla serbest meslek kazancı elde eden ve serbest meslek kazanç defteri tutan bir mükellefin 2018 yılı içerisinde ticari kazanç elde ederek işletme hesabı esasına göre defter tutmasının gerekmesi durumunda, işletme defteri de Defter-Beyan Sistemi üzerinden elektronik ortamda tutulacak ve tüm beyannameler yine bu sistem üzerinden gönderilecektir.

Ancak, 1/1/2018 tarihi itibariyle sadece işletme hesabı esasına göre defter tutan bir mükellef, söz konusu tarih itibariyle Defter-Beyan Sistemini kullanmakla yükümlü olmadığından, işletme defterini kağıt ortamında tutacak ve beyannamelerini Beyanname Düzenleme Programı aracılığıyla e-Beyanname Uygulaması aracılığıyla gönderecektir. Bu nitelikteki bir mükellefin 2018 yılı içerisinde işletme defterine ilave olarak, elde ettiği serbest meslek kazancına ilişkin olarak serbest meslek kazanç defteri de tutmasının gerekmesi halinde, 2018 yılı için, Defter-Beyan Sisteminde sadece serbest meslek kazanç defterini elektronik ortamda tutması, ticari kazancına ilişkin bilgilerini tasdik ettirdiği kağıt ortamındaki işletme defterine kaydetmesi ve her iki kazancına ilişkin tüm beyannamelerini Beyanname Düzenleme Programı aracılığıyla e-Beyanname Uygulaması aracılığıyla göndermesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, 1/1/2019 tarihinden itibaren işletme hesabına göre defter tutan mükellefler de Defter-Beyan Sistemi kapsamına dahil olacağından, serbest meslek erbapları ile ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin yanı sıra işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler söz konusu kazançlarına ilişkin tüm işlemlerini bu Sistem üzerinden yapacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026